

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudců Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Pavla Freiberta v exekuční věci

oprávněné: **Městská část Praha 7**, IČO 00063754
sídlem U průhonu 1338/38, 170 00 Praha 7

proti
povinné: **Mgr. Daniela V.**, narozená dne xxx
bytem Xxx, xxx

za účasti
manžela povinné: **JUDr. Bohumil V.**, narozený dne xxx
bytem Xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Kaiserem
sídlem Havlíčkova 1682/15, 110 00 Praha 1

pro 2 490 924 Kč, k návrhu manžela povinné JUDr. Bohumila V. na částečné zastavení exekuce, o odvolání oprávněné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. června 2020, č. j. 64 EXE 3286/2013 – 566,

takto:

Usnesení soudu I. stupně se **zrušuje** a věc se **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 19. 6. 2020 soud I. stupně vyhověl návrhu manžela povinné a exekuci, jejímž provedením soud dne 18. 4. 2014 pod č. j. 64 EXE 3286/2013 - 15 pověřil soudního exekutora Mgr. Daniela Vlčka, Exekutorský úřad Praha 7, částečně zastavil, pokud se týká způsobu jejího provedení příkázáním pohledávky z účtu manžela povinné číslo xxx a účtu číslo xxx u peněžního ústavu Komerční banka a.s., podle exekučního příkazu vydaného pověřeným soudním exekutorem dne 9. 7. 2014, č. j. 101 EX 07909/13-089.
2. Soud I. stupně tak rozhodl v pořadí třetím rozhodnutím o návrhu manžela povinné na částečné zastavení exekuce ze dne 30. 7. 2014, následně doplněném dalšími podáními. První rozhodnutí soudu I. stupně ze dne 26. 2. 2015, č. j. 64 EXE 3286/2013-89 ve spojení s rozhodnutím odvolacího soudu ze dne 9. 9. 2015, č. j. 23 Co 212/2015-147 bylo zrušeno usnesením Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3. 10. 2016, č. j. 20 Cdo 872/2016-255 a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení, druhé rozhodnutí soudu I. stupně ze dne 6. 9. 2017, č. j. 64 EXE 3286/2013-342, kterým návrhu povinného vyhověl, bylo zrušeno usnesením odvolacího soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 23 Co 7/2018-393 a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.
3. Manžel povinné odůvodnil návrh na částečné zastavení exekuce rozporem s dobrými mravy,

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

zákazem těžit z vlastního nepoctivého nebo protiprávního činu a rovněž tím, že se jedná o výhradní závazek povinné. Od roku 2004 s manželku nevedou společnou domácnost, na účtech jsou uloženy prostředky z vlastní podnikatelské činnosti manžela povinné z let 2006 až 2014. Závazek, který je předmětem exekučního titulu, přesahoval míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů a manžel k převzetí takového závazku nedal souhlas. Manžel povinné uvedl, že výhradě sám se podílel na vytvoření převážné většiny výše uvedeného majetku. Považoval za odpovídající, aby se podílel na úhradě dluhu povinné částkou 500 000 Kč. Tento návrh oprávněná odmítla, trvá na dalším vedení exekuce a s návrhem na částečné zastavení exekuce nesouhlasila.

4. Soud I. stupně vyšel ze skutečnosti, že vymáhaná pohledávka vznikla protiprávním jednáním povinné mezi lety 2001 až 2005, dále ze shodného tvrzení povinné a jejího manžela, že od roku 2004 spolu nežijí, mezi manželi nastala v roce 2002 krize, povinná neinformovala manžela o probíhajícím trestním řízení, manžel povinné působil jako advokát od roku 1991 a prostředky na účtech získal z podnikatelské činnosti, přičemž 90 % z nich až po roce 2009.
5. Soud I. stupně se poté zabýval otázkou, zda závazek povinné ve výši 2 490 924 Kč, který vznikl za trvání manželství v důsledku její trestné činnosti, přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům povinné a manžela povinné, a zda povinná převzala závazek bez souhlasu manžela či s jeho souhlasem ve smyslu ust. § 143 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném do 31. 12. 2013 (dále jen „občanský zákoník“), či-li, zda závazek vzniklý v letech 2001 až 2005 je či není součástí společného jmění manželů. Ke zjištění skutkového stavu věci soud I. stupně provedl dokazování listinami a výslechem povinné a manžela povinné, a v řízení vzal za prokázané, že svazek povinné a jejího manžela je od roku 2004 jen formální, krize mezi manžely nastala již v roce 2002, povinná neinformovala manžela o probíhajícím trestním řízení, manželé spolu nekomunikují, nestýkají se, manžel povinné se o trestné činnosti povinné dozvěděl až po doručení exekučního příkazu. Z uvedeného dovodil, že souhlas manžela k převzetí závazku nebyl dán. V roce 2005 byla povinná hospitalizována v xxx a od roku 2009/2010 je v předčasném důchodu. Měsíční příjmy povinné v roce 2004 činily průměrně 24 893,15 Kč čistého, příjmy manžela povinné v letech 2001 – 2005 zhruba 30 000 Kč hrubého. Příjmy manžela povinné se začaly zvyšovat až od roku 2007. Z příjmu manžela byly hrazeny účty za bydlení a za leasing vozidla. Na zajištěném účtu manžela povinné se nachází prostředky pocházející z jeho advokátní činnosti.
6. Z hlediska posouzení přiměřenosti závazku povinné ve vztahu k majetkovým poměrům manželů soud I. stupně nepovažoval za rozhodné, zda manželé vlastnili v rozhodné době členský podíl v bytovém družstvu a chalupu, neboť považoval za vyloučené, aby úhrada závazku ve výši 2 490 924 Kč nezpůsobila mimořádný zásah do majetkových poměrů manželů. Výdaj v uvedené výši nelze chápat jako běžný, a to ani při rozložení do delšího časového období. Hodnotou se blíží ceně nemovitých věcí, přičemž koupi věci v takové hodnotě nelze považovat za běžné nakládání se společným jměním manželů. K tomu, aby takový závazek byl ve společném jmění manželů, vyžadoval by souhlas druhého manžela. Ten však manžel povinné nedal. Na podkladě uvedeného soud I. stupně učinil závěr, že závazek povinné přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, a byl převzat bez souhlasu druhého, proto není součástí společného jmění manželů. Jelikož soudní exekutor provádí exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinné a v exekuci jde o vymožení závazku, která není součástí společného jmění manželů, není postižení účtu manžela povinné přípustné. Z tohoto důvodu exekuci částečně zastavil.
7. O nákladech řízení o částečném zastavení nerozhodoval, neboť tuto pravomoc má soudní exekutor.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

8. Proti usnesení podala včasné a přípustné odvolání oprávněná. Namítala, že soud I. stupně nepřihlédl ke skutečnostem, které tvrdila, na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Vytýkala soudu I. stupně, že nekriticky přijal výpovědi povinné a jejího manžela, které oprávněná považuje za nevěrohodné. Příjmy manželů v rozhodné době činily přibližně dvojnásobek tehdejší průměrné mzdy, jejich děti byli dospělí a oprávněná považuje za nemožné, aby jim nezbývaly žádné úspory. K tomu probíhala trestná činnost povinné. Podle oprávněné měli buď poměrně extrémní výdaje anebo jsou vydělané a zpronevěřené peníze z tohoto období někde uloženy. Podle oprávněné není relevantní, zda manželství bylo v krizi nebo ne, podstatný je pouze majetek, včetně příjmů a výdajů. Dále soudu I. stupně vytýkala, že přihlédl jen k příjmům a výdajům, nikoli k celému majetku manželů, když nezohlednil hodnotu členského podílu v bytovém družstvu ve výši min. 1 mil Kč, hodnotu nemovitosti v xxx a hodnotu vozu Škoda Fabia Combi, pořízeného v roce 2001. Oprávněná nesouhlasila rovněž s tím, že soud I. stupně přistoupil k závazku jako k jednorázovému a jeho celkovou výši poměřoval s měsíčním příjmem v rozhodném období. Úvaha je chybná, protože se nejednalo o jednorázový útok na majetek oprávněné, ale o trestnou činnost páchanou soustavně v průběhu několika let, která sestávala z dílčích útoků. Soud mohl posoudit věc i tak, že dílčí útoky do určité částky ještě byly součástí společného jmění manželů. Soud I. stupně rovněž nepřihlédl k výpovědím povinné a manžela povinné v rámci prohlášení o majetku v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu pod sp. zn. 13 EXE 1/2017, jak mu uložil odvolací soud ve zrušujícím rozhodnutí a nevyporádal se s rozporů mezi těmito výpověďmi a výpověďmi v tomto řízení. Soudem I. stupně zjištěný skutkový stav proto nemůže obstát. Z toho důvodu nebyla vyvrácena domněnka podle § 144 obč. zák., že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří společné jmění manželů. Oprávněná také namítala, že soud I. stupně nesprávně aplikoval normy procesního práva, když měl aplikovat ust. § 262a odst. 4 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 7. 2015, a rovněž měl aplikovat ust. § 732 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, účinný od 1. 1. 2014 (dále jen „o. z.“). Navrhla, aby odvolací soud změnil napadené usnesení a návrh manžela povinné na částečné zastavení exekuce zamítl.
9. Podle manžela povinné bylo v řízení prokázáno, že peněžní prostředky nacházející se na zajištěných účtech nemají nic společného s trestnou činností povinné a vymáhaný závazek zcela zjevně přesahoval míru přiměřenou majetkovým poměrům povinné a jejího manžela. S odvolací argumentací oprávněné nesouhlasil a navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení potvrdil.
10. Povinná se k odvolání nevyjádřila.
11. Po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou a včas (§ 201, § 204 o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 ex. ř.), odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadené usnesení i řízení, kterého jeho vydání předcházelo, postupem podle § 212 a § 212a o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu, doplnil dokazování výsledkem manžela povinného, svědka Jakuba V. a obsahem spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 13 EXE 1/2017 (§ 213 odst. 2, § 213a odst. 1 o. s. ř.) a poté dospěl k závěru, že ani tentokrát nejsou splněny podmínky pro potvrzení, či pro změnu napadeného usnesení.
12. Exekuční řízení bylo zahájeno 27. 9. 2013, a exekuce je vedena k vymožení pohledávky oprávněné přiznané vykonatelným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 29. 1. 2013, č. j. 25 T 105/2009-783 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. 61 To 113/2013, kterým byla povinné uložena povinnost zaplatit oprávněné částku 2 490 924 Kč z titulu náhrady škody, kterou povinná způsobila oprávněné trestnou činností v období od ledna roku 2001 do června roku 2005.

13. Závazek povinné z protiprávního jednání vznikl za trvání manželství. Podle § 3028 odst. 2 o. z. není-li stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních předpisů. Protože k trestné činnosti povinné došlo v období roku 2001 až 2005 (dále také „rozhodné období“), je třeba posoudit otázku, zda závazek povinné je či není součástí společného jmění manželů, podle občanského zákoníku platného do 31. 12. 2013.
14. Podle § 143 odst. 1 písm. b) obč. zák. tvoří společné jmění manželů závazky, které některému z manželů nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství, s výjimkou závazků týkajících se majetku, který náleží výhradně jednomu z nich, a závazků, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého. Podle § 144 obč. zák. se má za to, že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří společné jmění manželů, pokud není prokázán opak.
15. Soud I. stupně, vázán závazným právním názorem Nejvyššího soudu v usnesení ze dne 3. 10. 2016, č. j. 20 Cdo 872/2016-255, se v řízení zabýval tím, zda závazek povinné, vzniklý za trvání manželství, přesahuje míru přiměřenou poměrům manželů, přičemž se zaměřil na období let 2001 až 2005.
16. Soud I. stupně provedl dokazování listinnými důkazy a výsledkem povinné a jejího manžela, avšak skutkový stav věci nezjistil v rozsahu potřebném pro jeho právní posouzení (viz níže). Jelikož soud I. stupně se spokojil při posouzení otázky rozsahu majetku ve společném jmění manželů se skutkovými zjištěními, která učinil z účastnického výsledku povinné a manžela povinné, ačkoli po provedení těchto důkazů vyvstala (s ohledem na některé nepřesnosti a nejasnosti) potřeba provést další dokazování za účelem objasnění některých relevantních skutečností (§ 120 odst. 2 o. s. ř.), odvolací soud doplnil dokazování výsledkem manžela povinné, výsledkem svědka Jakuba V. a protokolem o prohlášení o majetku povinné ze dne 22. 3. 2017 ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 13 EXE 1/2017 (§ 213 o. s. ř.).
17. Výpovědi manžela povinné vzal odvolací soud za prokázané, že v letech 2001 až 2005 pracoval pro xxx banku, které poskytoval konzultace a připravoval smlouvy, přičemž za tuto činnost fakturoval 15 000 Kč měsíčně. Kromě této činnosti měl běžnou klientelu, věnoval se občanskoprávním věcem. Jeho celkové příjmy (včetně činnosti pro xxx banku) činily kolem 40 000 Kč měsíčně. V letech 2005 či 2007 začal pracovat pro xxx, kde původně fakturoval 15 000 Kč měsíčně, během jednoho až dvou let začal rozsah agendy přibývat, pro xxx pracoval již 8 hodin denně, proto v roce 2007 omezil běžnou klientelu. V letech 2007 až 2011 fakturoval xxx 100 000 Kč až 150 000 Kč měsíčně, částky postupně narůstaly. V roce 2014 došlo k poklesu, nyní si k důchodu vydělá 20 000 Kč hrubého měsíčně. Chalupu převedli na dceru zřejmě v roce 2006 až 2007, rozhodli se tak již v roce 1999 či 2000. Po převodu chalupy na dceru se rozhodli, že na syna převedou členská práva v družstvu. Anuitu za byt spláceli až do roku 2006 či 2007.
18. Výpovědi svědka Jakuba V., syna povinné a manžela povinné, vzal odvolací soud za prokázané, že o převodu bytu v bytovém družstvu se v rodině mluvilo již koncem 90. let v souvislosti s převodem chalupy v xxx na jeho sestru. Byt byl převeden někdy v roce 2009. Vzal si hypotéku ve výši 1 000 000 Kč, z této částky vyplatil matce 500 000 až 600 000 Kč, v hotovosti. Otec nevěděl, že čerpá hypotéku, ani že chce byt rekonstruovat, ani to, že část peněz dal matce, tyto věci neřešili. Při převodu bytu činila anuita kolem 1 000 Kč. Matka odešla z bytu v roce 2002 až 2003, když od roku 2001 byla v bytě nepřijemná atmosféra, rodiče se hádali. Na dluhy a finanční problémy se matky neptal, o trestním stíhání matky se dozvěděl asi rok po rozsudku, od roku 2004 se s matkou vídal málo. Poslední dobou se s ní vídá 1 x za měsíc.

19. Povinná doplnila, že neuměla s penězi hospodařit, poté co se odstěhovala z bytu, čerpala několik spotřebitelských úvěrů, jednalo se o částky 200 000 Kč či 50 000 Kč. Úvěry s manželem neřešila, od roku 2002 s ním nekomunikuje. Od syna dostala asi 500 000 Kč.
20. Protokolem o prohlášení o majetku povinného ze dne 22. 3. 2017 ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 13 EXE 1/2017 vzal odvolací soud za prokázané, že povinná prohlásila, že od roku 2003 až 2004 nesdílí s manželem společnou domácnost, z bytu odešla. O převodu bytu na syna se dohodli v minulosti, kdy na dceru převedli starou chalupu po jejích rodičích. Chalupa byla ve velmi špatném stavu. Jako kompenzaci převedli na syna byt. Měla dluhy zhruba ve výši 800 000 Kč, syn jí zaplatil 1 mil Kč, manžel nedostal nic na vyrovnání, neboť zůstal v bytě bydlet. Syn jí převedl peníze na účet. V době převodu bytu na syna s manželem po velkém konfliktu nekomunikovali, sešli se na družstvu jen kvůli převodu bytu na syna. Manžel povinné prohlásil, že se žíví jako advokát, pracuje pro xxx, spol. s r.o. a jeho příjem činí zhruba 50 000 Kč hrubého měsíčně. Nemá žádné dluhy, bydlí v bytě se synem, nevlastní žádné nemovitosti. Je společníkem společnosti xxx spol. s r.o., která je v likvidaci. Ve vlastnictví má vozidlo Škoda Fabia. Pokud jde o převod družstevního bytu, předpokládal, že převod bude bezúplatný, jak byli domluveni, smlouvu nečetl. Chalupu převedli na dceru, protože tam bydlela a měla v místě zaměstnání. Byt na syna převedli později, nyní je byt v osobním vlastnictví.
21. Oprávněné lze přisvědčit, že mezi výpověďmi povinné a jejího manžela a jejich tvrzeními uvedenými v protokolu o prohlášení o majetku povinné ze dne 22. 3. 2017 jsou určité rozpory, podle odvolacího soudu však lze tyto nesrovnalosti připsat na vrub času, když povinná a její manžel vypovídali v roce 2017 a 2020 o událostech z let 2001 až 2009, a proto si nemuseli vše přesně pamatovat. Konzistentně shodně však vypovídali o manželské krizi, k níž došlo v roce 2001 a tuto skutečnost potvrdil i svědek Jakub V. Potvrdil také, že povinná odešla ze společné domácnosti, svědek událost časově zařadil do roku 2002 až 2003, povinná a její manžel pak do roku 2003 až 2004. Svědek V. také potvrdil, že o převodu chalupy na jeho sestru a o převodu členského podílu v bytovém družstvu na svědka se v rodině mluvilo již koncem 90. let. Potvrdil i to, že s otcem se nebavil o úplatnosti převodu členského podílu v bytovém družstvu a své matce dal část peněz, které mu byly poskytnuty bankou v souvislosti s převodem bytu. Výpověď svědka V. koresponduje s výpovědí povinné a jejího manžela, proto účastnické výpovědi povinné a jejího manžela nelze považovat za nevěrohodné, jak namítá oprávněná. Pro posouzení věci pak není podstatné, kdy přesně odešla povinná ze společné domácnosti, ani jakou částku svědek V. dal své matce po převodu členských práv v bytovém družstvu. Pro posouzení věci jsou právně významná zjištění, že v rozhodném období trvalo manželství účastníků, oba manželé měli příjem z výdělečné činnosti (povinná kolem 30 000 Kč hrubého, manžel povinné kolem 40 000 Kč hrubého), byli společnými členy bytového družstva a ve společném nájmu měli byt 2 + 1 o tvrzené výměře 47 m² a ve společném vlastnictví manželů dále byla nemovitost v obci xxx č. p. x, okres xxx.
22. V řízení bylo prokázáno, že v roce 2001 došlo v manželství účastníků ke krizi, která vyvrcholila v roce 2003 či 2004 odchodem povinné ze společné domácnosti. Manželé spolu nekomunikovali, manžel povinné nevěděl o trestním stíhání povinné, v řízení bylo prokázáno, že o něm nevěděl ani svědek Jakub V., který zůstal bydlet v bytě s otcem a s matkou se vídal málo. Lze proto přisvědčit dílčímu závěru soudu I. stupně, že povinná převzala závazek z protiprávního jednání bez souhlasu manžela.
23. Předčasné je však závěr soudu I. stupně, že závazek povinné přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů. Pokud soud I. stupně zjišťoval jen vyšší příjmy povinné a manžela povinné v rozhodném období, nezjistil skutkový stav věci v potřebném rozsahu pro její

právní posouzení. Odvolací soud již ve svém předchozím zrušujícím usnesení konstatoval, co je míra, která již přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům povinné a jejího manžela, a že je třeba hodnotit ji vzhledem ke konkrétní majetkové situaci povinné a jejího manžela v rozhodném období, tj. k rozsahu jejich majetku ve společném jmění manželů v celém rozsahu. Chybná je tak právní úvaha soudu I. stupně, pokud dovodil, že z hlediska posouzení přiměřenosti závazku povinné ve vztahu k majetkovým poměrům manželů není právně významné, zda manželé vlastnili v rozhodné době členský podíl v bytovém družstvu a nemovitost v okrese xxx s pozemky o tvrzené výměře okolo 400 m² a 1 000 m². Soud I. stupně pak neučinil žádná zjištění ve vztahu k osobnímu vozidlu Škoda Felicia Combi, které užívá manžel povinné, ačkoli manžel povinné ke svým tvrzením, že vozidlo měl v rozhodném období v nájmu, označil důkazy (viz č. l. 414). Bez zjištění hodnoty členského podílu v bytovém družstvu v Praze a hodnoty nemovitosti v okrese xxx, případně hodnoty osobního automobilu, nelze spolehlivě zjistit skutečný rozsah společného jmění manželů a učinit závěr, zda závazek povinné přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů či nikoliv. Nepřípadně manžel povinné odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2498/2013, v němž dovolací soud konstatoval, že (cit) „obecně lze za závazky odpovídající majetkovým poměrům považovat zejména takové, k jejichž úhradě manželé disponují potřebnými finančními prostředky, jejichž použití nebude pro jejich celkovou majetkovou sféru představovat výraznější dopad“, neboť skutkové okolnosti tam řešeného případu, na nichž dovolací soud založil své rozhodnutí, byly jiné než v posuzované věci. V tomto řízení bylo prokázáno, že ačkoli družstevní byt původně sloužil k uspokojování bytové potřeby povinné a jejího manžela, již v době před rozhodným obdobím se povinná a manžel povinné rozhodli převést členský podíl v bytovém družstvu, jakož i nemovitost v okrese xxx na třetí osoby, což následně i učinili. Dovolací soud ve věci sp. zn. 22 Cdo 2498/2013 rovněž uvedl, že podle jeho přesvědčení nelze odhlédnout od celkových majetkových poměrů manželů. Pokud tedy soud I. stupně, aniž by zkoumal celkové majetkové poměry manželů, dospěl k závěru, že závazek nepatří do společného jmění manželů, jde o právní posouzení, které nemá oporu v provedeném dokazování, přičemž uvedená vada mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

24. Z uvedených důvodů odvolací soud postupoval podle § 219a odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 254 odst. 7 o. s. ř. a ust. § 52 odst. 1 ex. ř. a napadené usnesení zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
25. Pokud ust. § 143 odst. 1 písm. b) obč. zák. stanoví, že společné jmění manželů netvoří závazky, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého, je smyslem a účelem právní úpravy ochrana druhého manžela před mnohdy neuváženým jednáním manžela a právními dopady takto převzatých závazků do společného jmění manželů, které mohou být mimořádně tvrdé. V zájmu rozumného a spravedlivého uspořádání vztahu mezi účastníky a s přihlédnutím k účelu a smyslu ust. § 143 odst. 1 písm. b) obč. zák. je podle odvolacího soudu na místě přistupovat k závazku povinné jako k závazku jednorázovému, byť vznikal postupně (v období ledna 2001 až června 2005) a jeho výše je součtem dílčích škod, a jako celek (ve výši 2 490 924 Kč) ho poměřit se zjištěným rozsahem společného jmění manželů, do něhož je třeba zahrnout hodnotu majetkových práv a nemovitostí a zohlednit výši příjmů v rozhodném období. Ostatně i z usnesení dovolacího soudu v této věci ze dne 3. 10. 2016 sp. zn. 20 Cdo 872/2016 vyplývá, že dovolací soud uvažoval o jednom závazku, nikoli o jednotlivých dílčích závazcích (viz bod 17. odůvodnění tohoto usnesení).
26. Vzhledem k tomu, že závazek povinné ve výši 2 490 924 Kč představuje výši škody způsobené povinnou v důsledku trestné činnosti v období leden 2001 až červen 2005, bude třeba zjistit hodnotu členského podílu v bytovém družstvu a hodnotu nemovitosti v okrese xxx v ceně

obvyklé v tom kterém příslušném místě v červnu 2005. Protože k takovému zjištění nemá soud potřebné odborné znalosti, ustanoví znalce, který provede ocenění členského podílu v Bytovém družstvu xxx xxx, přičemž vyjde ze stavu družstevního bytu a obvyklé ceny členského podílu v červnu 2005, jakož i znalce, který určí obvyklou cenu nemovitosti v xxx, okres xxx v červnu 2005. Skutečnost, za jakou cenu byla členská práva a povinnosti s právem užívání bytu převedena na svědka V. dne 27. 3. 2009 není pro posouzení věci relevantní, a to již s ohledem na datum převodu, ale i proto, že šlo o převod mezi osobami blízkými a cena za převod členských práv a povinností nemusí odrážet skutečnou tržní hodnotu členského podílu v bytovém družstvu. Ostatně částka 1 mil. Kč uvedená v dohodě o převodu členských práv a povinností ze dne 27. 3. 2009 nebyla v plném rozsahu povinné vyplacena, manželu povinné se nedostalo ničeho.

27. Podle přechodných ustanovení zákona č. 139/2015 Sb., kterým byl s účinností od 1. 7. 2015 změněn exekuční řád i občanský soudní řád, platí, že není-li dále stanoveno jinak, použije se exekuční řád a občanský soudní řád ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.
28. Podle § 42 odst. 4 ex. ř. ve znění účinném od 1. 7. 2015 jde-li o vydobytí dluhu, který patří do společného jmění manželů, nebo dluhu povinného, pro který lze vydat exekuční příkaz na majetek ve společném jmění manželů, lze vést exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu. Shodného znění je i ust. § 262a odst. 4 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 7. 2015.
29. Podle § 262b odst. 1 o. s. ř. je-li výkonem rozhodnutí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis, nebo nelze-li ho výkonem rozhodnutí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení výkonu rozhodnutí. O tom musí být soudem poučen.
30. Z uvedeného vyplývá, že i v této exekuci, ačkoli byla zahájena 27. 9. 2013, se postupuje podle úpravy exekučního řádu a občanského soudního řádu (§ 52 odst. 1 ex. ř.) ve znění účinném od 1. 7. 2015. Exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného lze vést jen tehdy, pokud vymáhaný závazek náleží do společného jmění manželů (srov. § 731 o. z.) nebo jde o dluh povinného, pro který lze vydat exekuční příkaz na majetek ve společném jmění manželů (srov. § 732 o. z.). Procesní úprava ust. § 42 odst. 4 ex. ř. (a shodně tak ust. § 262a odst. 4 o. s. ř.) je odrazem hmotněprávní úpravy zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který v ust. § 732 o. z. připouští postižení společného jmění manželů i pro dluhy, které nejsou z tam uvedených důvodů součástí společného jmění manželů, a to do výše jedné poloviny společného jmění. Aplikace ust. § 732 o. z. však připadá v úvahu jen u dluhů vzniklých po 1. 1. 2014. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 26. 8. 2016 sp. zn. 20 Cdo 5402/2015 vyjádřil názor, že (cit.): „aplikace ustanovení § 732 o. z., již dovolatelka v projednávané věci prosazuje s tvrzením, že se o dluhu bývalého manžela dozvěděla až v roce 2014, tj. po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, není na místě. V projednávané věci je totiž podstatné, že vymáhaný dluh vznikl ještě za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb. Podle přechodných ustanovení nového občanského zákoníku (§ 3028 odst. 3 o. z.) se vznik dluhu včetně práv a povinností z něho vyplývajících řídí dosavadními právními předpisy, jimiž se řídí i vypořádání zaniklého SJM (§ 3028 odst. 2 o. z.). Tímto předpisem je zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013. Z uvedeného je zřejmé, že prostor pro zastavení exekuce v rozsahu upraveném v § 732 o. z. není dán.“ Bude-li tedy v řízení prokázáno, že závazek povinné nepatří do společného jmění manželů, nelze vést exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinné a podle § 262b odst. 1 ve spojení s ust. § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. musí být exekuce ve vztahu k tomuto způsobu jejího provedení zastavena, jak správně uvedl i soud I. stupně v bodu 49. odůvodnění napadeného usnesení.

31. V případě, že bude návrhu manžela povinné na částečné zastavení exekuce vyhověno, řízení se tím ve vztahu k manželu povinné skončí. Z toho důvodu bude třeba rozhodnout o nákladech manžela povinné, které mu v řízení o návrhu na částečné zastavení exekuce případně vznikly, protože v jiné fázi exekučního řízení již pro rozhodnutí o nákladech manžela povinné není místo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 28. ledna 2021

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu